Rada
Evropské unie

Brusel 19. května 2016
(OR. en)

9146/16

AUDIO 64
CULT 44
DIGIT 53

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Rada
Č. předchozího dokumentu:	8668/16 AUDIO 53 CULT 35 DIGIT 45
Předmět:	Revize směrnice o audiovizuálních mediálních službách a podpora evropského audiovizuálního obsahu *– politická rozprava* (veřejná rozprava podle čl. 8 odst. 2 jednacího řádu Rady [na návrh předsednictví])

Po konzultaci Výboru stálých zástupců (část I) vypracovalo předsednictví dne 18. května 2016 přiložený diskusní dokument jako základ pro politickou rozpravu na zasedání Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport, které se bude konat ve dnech 30. a 31. května 2016.

PŘÍLOHA

Revize směrnice o audiovizuálních mediálních službách a podpora evropského audiovizuálního obsahu

Diskusní dokument předsednictví

ÚVOD A OTÁZKY

Komise zamýšlí předložit návrh revize směrnice o audiovizuálních mediálních službách dne 25. května 2016. Bude-li tento plán dodržen, Komise návrh předloží dne 31. května Radě pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport (části pro kulturu a audiovizuální obsah) a poté bude následovat výměna názorů ministrů.

Předsednictví vypracovalo jakožto další příspěvek k výměně názorů tento diskusní dokument zaměřený na jeden konkrétní cíl směrnice o audiovizuálních mediálních službách, kterým je podpora evropského audiovizuálního obsahu. Diskusní dokument se zabývá rovněž příslušnými politickými opatřeními na úrovni jednotlivých členských států i EU, neboť mezi nimi existuje evidentní spojitost a možná součinnost.

Vzhledem k níže uvedeným tématům se ministři vyzývají, aby se vyjádřili k této otázce:

Jak může veřejná politika nejlépe podporovat přeshraniční šíření evropského audiovizuálního obsahu na vnitrostátní i evropské úrovni?

S cílem umožnit všem ministrům, aby přednesli své příspěvky, bude délka vystoupení omezena na nejvýše tři minuty. Bude-li směrnice o audiovizuálních mediálních službách skutečně vydána před květnovým zasedáním Rady, ministři se samozřejmě budou moci věnovat návrhu a prezentaci Komise.

KONTEXT

1. Měnící se mediální prostředí

Jedním z klíčových cílů audiovizuální politiky EU je již dlouho vedle posílení vnitřního trhu a konkurenceschopnosti i podpora kulturní a jazykové rozmanitosti Evropy, ať už se jedná o film, hrané seriály, dokumenty nebo animovanou tvorbu[1]. Celosvětové sbližování médií přineslo nový rozměr.

Digitální revoluce a nástup globálních hráčů mají dopad na mnoho aspektů mediální produkce, distribuce a spotřeby. Šíření nových distribučních prostředků může mít příznivý vliv na okruh diváků a výnosy mediálního odvětví. Jedním z rizik však je, že podnikání na evropském mediálním trhu bude obtížnější pro menší a nové hráče. Evropský obsah je také snadněji přehlížen v důsledku široké škály (nového) výběru.

Zvláštní výzvou je podpora přeshraničního šíření evropského audiovizuálního obsahu. Níže jsou uvedeny některé ilustrativní statistiky:

– V televizi si evropská tvorba vede docela dobře (64 % přenosového času), v období let 2009 až 2010 představovalo však evropskou tvorbu z jiného státu pouze 8 % z tohoto podílu[2].

---

1 Např. 65.–67. bod odůvodnění, čl. 1 odst. 1 a čl. 16 odst. 1 směrnice 2010/13/EU (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) (Úř. věst. L 95, 15.4.2010, s.1). Nařízení (EU) č. 1295/2013, kterým se zavádí program Kreativní Evropa (2014–2020) (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s.221), především čl. 4 písm. b) a článek 9 tohoto nařízení (Dílčí program MEDIA).

2 První zpráva o uplatňování článků 13, 16 a 17 směrnice 2010/13/EU v období 2009–2010 Podpora evropských děl v programovém vysílání a audiovizuálních mediálních službách na vyžádání v EU (dokument 14233/12). Podle nadcházející druhé zprávy Komise představovala evropská tvorba v roce 2012 opět 64 %. Ve druhé zprávě nejsou aktualizované údaje o národní evropské tvorbě v televizi v poměru k evropské tvorbě pocházející z jiných států.

– V kině stoupl počet vyprodukovaných evropských filmů za posledních pět let z 4 474 v roce 2010 na 6 188 v roce 2014[3]. Americké filmy však stále přitahují nejvíce diváků (63 % vstupného v roce 2014). Národní filmy se na domácím trhu většinou umísťují na druhé příčce (24 %), obtížně však hledají diváky v zahraničí (9 %)[4].
– U videa na vyžádání je v průměru 27 % filmů nabízených v katalozích evropských, z toho 19 % pocházejících z jiných zemí a 8 % národních evropských filmů[5].

2. Politická dilemata

Empirické důkazy i vyvíjející se mediální trh volají po přehodnocení způsobu, jakým mohou veřejné politiky nejlépe podpořit audiovizuální produkci a distribuci. Na úrovni EU vydala Evropská komise v květnu roku 2015 Strategii pro jednotný digitální trh v Evropě[6], kde oznamuje přezkum směrnice o audiovizuálních mediálních službách, včetně opatření na podporu evropské tvorby. Podpora nadnárodního šíření je prioritou i v iniciativách Komise v oblasti autorských práv[7] a v doprovodných opatřeních financovaných z programu Kreativní Evropa. Komise také v roce 2014 zřídila filmové fórum s cílem hledat součinnost mezi politikami na úrovni jednotlivých států a EU.

---

3 Evropská audiovizuální observatoř / Lumiere, Rentrak. Přes stabilní růst je potřeba údaj za rok 2014 interpretovat opatrně, neboť není jasné, do jaké míry je prudký vzestup v roce 2014 způsoben větším pokrytím a do jaké míry odráží skutečný nárůst počtu uvedených filmů. V roce 2013 bylo uvedeno 4 916 evropských filmů.

4 Evropská audiovizuální observatoř / Lumiere. Podíl vstupného na filmy z jiných zemí je 3,7 %. Jako evropské filmy se počítají filmy financované z větší části v některé evropské zemi, s výjimkou filmů s investicemi ze zahraničí, tedy filmů produkovaných v Evropě za pomoci investic pocházejících z amerických studií.

5 Evropská audiovizuální observatoř 'The origin of films in VOD catalogues in the EU' (duben 2016). Zpráva se týká původu filmů (nikoliv hraných seriálů) nabízených v 91 vybraných katalozích videa na vyžádání v Evropské unii v říjnu 2015.

6 COM(2015) 192 final - dokument 8672/15.

7 Návrh nařízení o zajištění přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah v rámci vnitřního trhu (COM (2015) 627 final – dokument 15302/15) a sdělení Komise ze dne 9. prosince 2015 o Směřování k modernějšímu a evropštějšímu rámci v oblasti autorského práva (COM (2015) 626 final – dokument 15264/15).

Na vnitrostátní úrovni členské státy rovněž hodnotí a přizpůsobují různé politiky audiovizuální produkci a distribuci, například finanční pobídky (granty, zvýhodněné půjčky, daňové úlevy), poplatky a kvóty.

Tvůrci politik se potýkají s řadou dilemat, například s těmito:

a) Vytváření obsahu versus okruh diváků

Vytváření obsahu zažívá boom, což je zajímavé z tvůrčího hlediska, existuje však rostoucí nerovnováha mezi počtem vyprodukovaných filmů v Evropě a počtem filmů šířených a shlédnutých, zejména za hranicemi. Zdá se tedy, že veřejné politiky jsou méně úspěšné v podpoře marketingu a distribuce. Zvláště obtížné je udržení národní produkce a zvýšení její mezinárodní atraktivity pro menší země a jazyky.

b) Koprodukce

Koprodukce mají potenciál lépe se šířit přes hranice, neboť při svém vzniku zohledňují širší, evropský trh a okruh diváků. Koprodukce mezi zeměmi je velkou příležitostí, avšak složitost financování evropských a mezinárodních koprodukcí roste. Investoři a producenti z různých zemí musí splňovat různé předpisy a odlišná kritéria, v důsledku čehož je mezinárodní spolupráce čím dál náročnější.

c) Vnitrostátní finanční pobídky

Veřejná podpora musí splňovat právní předpisy EU, zejména pravidla o státní pomoci. Zatímco veřejné financování se vyvíjí, většina režimů je stále vázána na konkrétní země, platformy (kino, televize, video na vyžádání, virtuální realita a hry) či žánry. Pro nové typy audiovizuálního obsahu, které není možné zařadit do určitého žánru, je obtížnější získat financování, protože systém zatím není přizpůsobený proměnlivému světu médií. Zároveň právě tento druh obsahu šikovně využívá různé platformy k oslovení různých skupin diváků.

Vzhledem k tomu, že financování prostřednictvím grantů je vystaveno tlaku, jako alternativní způsob přilákání audiovizuálních produkcí na území jednotlivých států se jeví poskytování daňových úlev. To však zároveň může vést k tomu, že členské státy EU budou mezi sebou soutěžit a nezvýší to nutně zájem o evropský audiovizuální obsah ani jeho šíření.

d) Kvóty

Většina televizních stanic v členských státech snadno splňuje minimální 50% podíl evropské tvorby předepsaný směrnicí o audiovizuálních mediálních službách (článek 16). Jedná se většinou o národní obsah, o nějž má domácí publikum přirozený zájem.

U služeb videa na vyžádání je situace ještě složitější. Mít v katalogu určitý objem evropské tvorby neznamená, že jej diváci skutečně najdou a shlédnou.

Ve stávající směrnici o audiovizuálních mediálních službách (článek 13) je ponechán prostor pro vyzkoušení různých přístupů služeb videa na vyžádání a zhodnocení jejich efektivity na poměrně novém trhu. Důsledkem však je, že směrnice je v jednotlivých členských státech uplatňována různě, což může mít také nepříznivý vliv na rovné podmínky.